

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szombat 1914. április 4.

75. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A magyar tengerpart.

Zágrábban egy szándékosan elferdített, hamisan lefordított és közé tett törvényjavaslattal parázs tüntetést lehetett rendezni: a magyar és horvát tengerparton népgyűléseket tartottak, valóságos lázító beszédet mondtak a magyarok ellen, akikre ráfogták, hogy a kisajátítási törvényjavaslat segélyével el akarják venni a tengerpartot a horvátoktól s ily módon akarják a horvát területet megcsonkítani.

Pedig tulajdonképpen olyan törvény létesítéséről volt szó, amely már több, mint 40 éve érvényben van. A régi törvényt, éppen úgy alkalmazták Horvátországban, mint Magyarországon. Senkinek nem volt ellene kifogása. De nem szólaltak fel, nem tiltakoztak a horvátok akkor sem, mikor a régi kisajátítási törvény helyébe újat alkottak 1881. évben. Ennek a törvénynek rendelkezéseit szintén kifogástalanul alkalmazták az egész magyar állam területén. Ebben a törvényben éppen úgy benne van, mint benne volt a régi törvényben és benne van az új törvényben, hogy a kisajátítási jog kiterjed a tengeri kikötők építésére, hajózási művek létesítésére s az ezek kibővítése végett szükséges területek kisajátításá-

ra. Miután a kisajátítási jog tulnyomó részben közforgalmi intézmények, utcák, terek, vasutak, folyamparti, tengerparti kikötő, raktári helyek, rakodópartok stb. létesítése végett nyer alkalmazást, ezen törvény a kereskedelmi miniszter hatáskörében hajtatik végre. Ez tehát közös ügye az egész magyar birodalomnak, beleértve Fiumét és a társországokat.

A végrehajtásnál a kereskedelmi miniszter közegei Magyarországon a megyei és városi törvényhatóságok, ezeknek kiküldött önkormányzati bizottsági intézik a kisajátítást első fokon, Horvát-Szlavonországban pedig a kormány alatt álló városi és megyei küldöttségek vezetik az expropriációt; éppen úgy, mint minálunk, ott is a végrehajtás az ottani önkormányzati közegekre van bízva. Ez ellen persze a horvátoknak sem lehetett kifogásuk. A horvátok szórásállásot ott kezdődött, hogy a kisajátítási eljárás többnyire kártalanítási eljárással van összefüggésben a bíróságok előtt. Mert ha a kisajátító és a kisajátítást szenvedő között a közigazgatási eljárás során mindig megkísérlendő egységi ajánlat eredményre nem vezet, a felek a rendes királyi bíróság előtt folytatják a becslési eljárást és bírói ítélettel döntenek el, hogy mennyi kártérítést kell adni a kisajátítandó épületekért, területekért. A törvény csak elvileg mondja ki, hogy a kártérítésnek teljesnek kell lenni.

Miután a kisajátításoknál az ügyek 90 százalékában nem tudnak békés egyezséget kötni, mert az ügyletnél mindenik fél minél több hasznot akar húzni, a kisajátítási eljárás tulnyomó részéből per lesz a bíróságok előtt. Horvátországban a bíraskodás az önkormányzati kormányhoz tartozván, a horvát túlzó politikusok az egész kisajátítási ügyet az önkormányzat részére követelték és a javaslatban a horvát autonómia megsértését látták. Ez pedig, hogy milyen hamis ügy, kitűnik abból is, hogy a kereskedelmi törvény és a váltótörvényhozás is közös, ezen irányban hozott törvények is közös, de még sem jutott eddig eszébe senkinek, hogy a társországok részére külön kereskedelmi és váltótörvényhozást követeljenek, noha a horvátországi bíróságok ügyforgalmának tulnyomó részét, éppen úgy, mint nálunk is, a kereskedelmi és váltóügyek alkotják. Az már más szempont alá esik, hogy a társországoknak igenis az önkormányzati jogukhoz tartozik, hogy miként a kereskedelmi és váltói peres eljárást, vagy magát a bírói eljárást, úgy a közigazgatási ügyekre is önállóan szabályozhassák a bírói eljárást. De erre vonatkozólag a magyar kormány és a bánai kormány között nézeteltérés nincs. A kérdés jogi része eszerint eleve tisztázva van.

Csak hogy itt is belejárt az ügybe az önző pártpolitika. Az a horvát fészkelődő s zavaros célu politika, mely nyíltan nem

„A Tengerpart“ tárcája.

A lakás.

Mikor leszálltam a villamos vasutról, neki ütdöttem egy embernek és csak mikor ránéztem, akkor láttam, hogy az egy régi barátom; arcvonásai nagyon megváltoztak. Mondhatnám, eltorzultak, szemével pedig nyugtalanul nézegetett az emberekre, mint ha ellenségeit keresné közöttük. Rákiáltottam:

— Hová mész, Raf!

Erre megfordult és szemelláthatólag megörült, olyannyira megörült, mint valaki, aki régen keres egy embert és azt végre megtalálta. Hozzám sietett, megrázta a kezemet és valósággal hálálkodni kezdett, hogy végre láthat. Eleinte azt hittem, hogy meg akar pumpolni és ez a nagy örömkítőzés csak az előjátéka annak, hogy pénzre van szüksége és segítsen ki pillanatnyi pénzzavarából.

Nagy esodálkozásomra azonban, ő egész másról kezdett beszélni és elmondta — míg elkísért utamon — hogy ő mily szerencsétlen a lakásaival, mert már egy fél év óta az

ötödik lakása van és most újra hurokkodni kénytelen.

Megkérdeztem tőle:

— De hát mi az oka annak, hogy anyai bajod van a háziurakkal?

Ő nevetni kezdett:

— A háziurakkal, azokkal sok bajom van, azok legfeljebb olyan dologba ütnek néha az orrukát, amirehöz semmi, de semmi köztük sincsen.

— De hát kikkel van akkor neked bajod?

Raf dühösen kiáltott rám:

— Kikkel, hát a lakáskiadókkal, mert én csak albérléssel lakom.

— Ejnye, ez különös!

Raf a meg nem értett ember dühével nézett rám.

— De hogy különös, sőt inkább nagyon egyszerű, — rossz valamennyi!

Érdeklődésem fokozódni kezdett:

— Most már mondd meg, mit csinálnak veled a háziasszonyaid, igazán kíváncsivá tette.

Raf szeméi szikráztak.

— Képzeld, valamennyi belémszeret. Valamennyi — most az ötödik esetem.

Halkan fütttyentettem esodálkozásom-

TITA RUFFO, JADLOWKER, CARUSO
PHONO hangversenyterem

Zeneszámok és színművészek előadásai. — Szabad bemenet. — Bedobandó jegyek 20 fill. a pénztárnál.

ban és szemügyre vettem emberemet. Arca dult volt, szemét nyugtalanul forgatta és mig beszélt, oly tüzzel, oly tulfeszítettség-gel gesztikulált, mintha egy rejtett lőporhordó robbant volna fel agyában és az szétvetni igyekezne egész szervezetét.

Ekkor egy kávéházhoz értünk és ő kérszemre betért velem egy pohár punohra. A kávéház egyik sarkába vonultam vele és ott ő előadta lakásai történetét.

— Egy fél éve, hogy az első esetem volt, azelőtt soha ilyesmi, de még ehhez hasonló formájú dolog sem esett meg velem. Egy özvegy asszonynál laktam, aki már nem volt fiatal, de ezért csúnyának sem volt mondható. Elég jó szobám volt és minthogy roppant sok dolgom volt, sem törődtem a háziakkal. Dolgoztam, reggeltől napestig sehová se mentem, hanem éltem a munkámmal. Egy éjjel arra ábredtem, hogy a háziasszony kopog az ajtómon. Kiszegtem az ágyból, ajtót nyitottam — de képzeld, ő már nem volt ott; visszafutott szobájába. Másnap mondtam neki, hogy többet ilyet ne tegyen. Ő azt felelte:

— Rossz vice!

Jól van, nem szóltam többet. Jött az új

ABBAZIA, SUDSTRAND:

Hotel villa Austria Szeffert Penzió

Elsőrendű családi otthon, a központban, — ujonnan átépítve és berendezve.

Kívánatra prospektus.

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este teljes zeffekarával hangverseny:

Bonyhádi Jónás Laci.

meri megmondani, hogy mit akar, a horvát-magyar közös ügyeket a horvátokra nézve egyszerűen guzsa kötésnek tartja. Alkotmányot akarnak csinálni az államból s ezért a magyar birodalmi, az imperialisztikus politikát megbénítani iparkodnak.

Fiumének is éppen az a baja, ami Horvátországnak, hogy az önkormányzat érdekeit ellene szegeznek a sokkal nagyobb érdekeknek, az imperialisztikus, a birodalmi érdekeknek. A fiumei és a horvátországi autonómia ekként ismétellen ellentétül került az állami érdekekkel, a magyar szent korona országai birodalmi érdekeivel. Innét van a sűrű konfliktusok, noha a fiumeiak jól tudják, hogy a magyar imperialisztikus politika nekik is csak használ. Szerencsénkre Fiume, de meg Horvátország is kicsi terület a Nagy-Magyarországhoz képest és így széthúzó erejük hatását kevésbé érezzük bár kellemetlenek ezen kis konfliktusok is, mert az állami tevékenységet egy időre megbénítják. Az erkölcsi hatás pedig abban nyilvánul, hogy van a magyar államnak, a magyar birodalomnak egy területe, amely nélkülözi az állami összetartozandóság érzelmének bensőségét és ezt időnként megtagadják. Van egy terület, amely folyton más célt akar követni, mint amit az állami politika egysége parancsol. Vagyis a politikai integritás kérdése van érintve. A politikai integritás pedig az önálló, független állam legfőbb minőségéhez tartozik.

Ezt a politikai integritást, az egységes állami eszmét Horvátországban már kevésbé kedvelik. Beszélnek közös állampolgárságról, holott az állampolgárságról szóló törvény kifejezett szavakkal azt mondja, hogy a magyar korona összes országaiban az állampolgárság ugyanaz. És beszélnek horvát területről, horvát határokról, horvát tengerpartról, holott a magyar állam területe egységes, a horvát határokból pedig csak mint közbe eső, belső határokról lehet szó. Horvát tengerpart nincs, mert csak állami tengerpart van. Még a horvát-magyar tengerpart is téves közjogi kifejezés. A tengerpart egységes területe az államnak. A

éjszaka, megint kopogtat, megint suttog és hív: — újra az ajtóhoz futok, ő nincs ott. Másnap nem szóltam emiatt semmit. Vártam — tudod, én tudok várni — egy hétig vártam. Nyolcadik nap aztán, amikor újra kopogott, kifogtam rajta; kinyitottam a kopogásra az ajtót; persze ő újra nem volt ott. Csak hogy ezt a fogást már én ismertem. Ezért kimentem a folyosóra és nyár lévén, a nyitott ablakon át beugrottam a szobájába, — teljes pongyólában volt. Képzelted, hogy úgy tett, mintha álmából ébredne fel, de ez engem nem hozott zavarba; sőt annál határozottabban mondtam meg neki a véleményemet:

— Itt vagyok, hát ha annyira szerelmes belém, most szóljon és ne az ajtón át suttogjon be!

Barátom, erre az asszony elkezdett ordítani, kiabálni, az egész ház összezfutott, engem visszavitték szobámba és másnap, nem a szobaasszony, hanem a háziúr kidobott a lakásomból. Jól van, kerestem más lakást. De nem magános nőnél többé, megjött az én eszem is, hanem egy özvegy asszonynál, akinek felnőtt leánya volt; mert úgy okoskodtam, hogy a két nő majd vigyáz egymásra és ha belém is szeretne esetleg, majd szégyelni fogja a másik előtt az érzését és magába fojtja azt. De nem így lett — hisz különben tudod, milyenek az asszonyok!

Pár napig nyugtom volt, de aztán a leány belémszeretett és ezzel újra elkezdődött a komédia; itt ugyan nem kellett az ablakon bemásznom, hanem az ebédnél mondtam meg a leánynak a véleményemet a többiek előtt, mire az anya hálából felmondott — ahelyett, hogy megköszönte volna az én

horvát tulzók, mégis azzal lázitanak most, hogy a kisajátítási törvény folytán a magyarok elszakítják venni a horvátoktól a tengerpartot.

Ennyire meggyengült a horvátországi és fiumei államjogi felfogás, azon széleskörű autonómia folytán, melyet a kiegyezési politikusok nagylelkűen Horvátországnak és Fiumének adtak. Mind a kettő quasi szövetséges állami szerepet akar játszani a magyar állammal szemben.

Vajjon mikor jöved el az idő, midőn ugy Horvátországban, mint Fiumében tisztességes, önkormányzati politikát csinálnak abban a tisztultabb szellemben, aminőben Deák Ferenc, Andrássy Gyula gróf megalkották a Fiume és Horvátország autonómiáját. Sajnos, horvátok és fiumeiak ezt az önkormányzatot többnyire partikuláris célokra, a magyar birodalom egységes érdekei ellen használták fel.

Horvátországban a szábor többsége felvette a harcot az unionellenes csoportokkal, de annál kérdésesebb, mikorra várható határozott javulás Fiumében? A jelek e részben épenséggel nem biztatók. Nemesak, hogy újabb manőverekkel iparkodnak megnehezíteni a határrendőrség fiumei működését, hanem Zanella Richárd, az ujonnan választott podeszta sem nyújt kellő biztosítékot az államhü irányzat megerősítése tekintetéből. Attól lehet tartani, hogy a magyar Adria partján a hullámok még sokáig nem fognak lecsendesedni.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

figyelmeztetésem, mert hisz én a leánynak csak javát akartam. De hát jól van — elköltöztem onnét is. Most egy varrónőhöz mentem, úgy okoskodva, hogy az el lévő foglaltva a kenyérkeresetével, nem fogja örültségekkel eltölteni üres idejét. De hát, barátom — hiába. Pedig ez, mondhatom neked, napestig dolgozott és ahelyett, hogy kiadta volna magát, a szerencsétlen, úgy látszik, rólam ábrándozott — és belémszeretett. Természetesen nem tudott uralkodni magán és nekem jeleneteket rendezett — végül pedig felmondott.

Rendben van. Elköltöztem innét is. Most már olyan lakást vettem ki, ahol nem volt nő, hanem egy agastyán adta ki albérlésbe és a házmester takarított a lakókra.

Egy ideig nyugtom volt itt, míg a házmester szemét vetett rám. Képzelted, mi történt ezután. Óriási botrány. Én a szemébe vágtam az udvarban szerelmi felkiáltásomat, ő letagadta; engem leszemtelezett. Erre kirohant a férje, egy gaz cipész, az is rám támadt, a lakók, ezek a zsellér módon élő pimaszok, mind ellenem fordultak; némelyik egyenesen örültek nevezett — a gazember! — és én végül is kénytelen voltam menekülni.

Most egy családhoz költöztem. A kihirdetésekből olvastam, hogy egy nyugalmas szobát kiadnak, békés természetű, magányos urnak.

Képzelted, hogy megörültem ennek a hirdetésnek. Rögtön kivettem a szobát és sietve odaköltöztem. A család elég jó benyomást tett rám. Az apa hivatalnok volt, az anya egy idősebb nő és két leány. Két felnőtt leány; az egyik zongorázni tanított, a

— A Cunard magyar-amerikai vonat kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológvár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki beépítőjegyeket.

NYOLC NAP

mulva megszűnik az 1848-iki sajtótörvény. A közeledő pere történelmi jelentőségét az egész magyar társadalomnak érezni kell. Az utolsó nehéz nagy küzdelem most kezdődik. Mindenki cserben hagyhatta az új Magyarországot, a fejlődés zászlaját, de a tisztességes sajtó elszánt csapata virraszt és az utolsó lehellel harcolni fog. Talán új taktikára, új modorra kényszeríthet az új törvény korlátja, de a gondolat, a küzdelem lelke a szándék nemessége a régi marad.

A városi polgárságnak, a magyar intelligenciának most éreznie kell, hogy mily emberfeletti és elszánt küzdelemre készül fel a megrendszabályozott magyar sajtó, most tömörülni kell a sajtó mögött, mert a nyomtatott szó nem sokára nem könnyen leírt, sem némileg felelősségteljes frázis, hanem cselekedet, amelyeknek tiltó paragrafusok az örvényei lesznek. De az örvények, a minden oldalról tátongó veszedelmek meg nem tántorítanak bennünket.

unási kitanárnő volt.

Két napig boldog voltam és már-már azt hittem, hogy megtaláltam azt a lakást, ahol holtom napjaim eltanyázhatom: azonban, úgy látszik, a végzet ellenem fordult, üldöz, mert itt, ebben a nyugalmasnak hirdetett házban történt velem a legnagyobb botrány.

Képzeld csak barátom, mind a három belém szeretett. Hanem én sem hagytam ám most magamat, mikor észrevettem, hogy szerelmükkel üldöznek, esaptam olyan botrányt, hogy olyat még nem láttak. Erre az aljasok kidobtak a lakásból, és elzárták az ajtót, podgyászomat meg kitétték a folyosóra. Jól van! Rögtön elindultam lakást keresni. Mikor fel akartam szállni a villamosra, akkor találkoztam veled, veled, egy hü baráttal, akinek igaz szívvel elpanaszoltam végzetemet!

Raf elhallgatott és én szánakozva néztem a szerencsétlen emberre. Dult arc, zárlalt vonásai, szemének nyugtalan mézése mindent megmagyarázott. Mikor megitta a pincéret, elbucszott tőlem és távozott, de ahogyan a kávéház kijárójáig, két ember közre fogta és ő elment velük egy bérkocsin. A pincéretől megfudtam, hogy az idegenek azt ígérték neki, hogy egy biztos lakást szereznek a számára és örömmel ment velük; az idegenek pedig detektívek voltak és elvittek a szerencsétlen Rafot a tébolydába, ahol tényleg megtalálta azt a nyugalmas lakást, hol élte végéig „eltanyázhatót“, mert nem jött ki többé onnan az emberek közé, ott is halt meg, szívében teljes keserűséggel a nők iránt, akik, szerinte, mindég belémszerettek.

Ifj. Hegedűs Sándor.

A magyar sajtó virrasztó serege ébren tartja kezében a tollat és csüggedetlen hittel és lankadatlan elszántsággal vivja tovább a harcot. Ma, mikor a történelmi percek közelségét érezzük, ünnepélyes fogadalomként írja le a magyar sajtó minden igaz munkása, hogy emléksznünk a pompeii hős katonára, aki az utolsó pillanatban sem felejtkezett meg a kötelességéről.

—o—

Helybeli előfizetőink figyelmébe!

Mint hogy az előfizetéseknek pénzbeszedők által való beszédése a város nagy területe miatt igen sok időt vesz igénybe, tisztelettel kérjük előfizetőinket, szíveskedjenek munkánkat azzal megkönnyíteni, hogy esedékes előfizetéseiket postautalványon, személyesen vagy küldőnc útján juttassák el kiadóhivatalunkba: *Gradinata del Sasso Bianco, Wurzer-ház, I. em.*

— **Személyi hír.** Földes Béla egyetemi tanár Abbáziába érkezett.

— **A konzuli korból.** Az Edinburgh-Leithban székelő tiszteletbeli osztrák-magyar alkonzulátus konzulátussá emelésével annak vezetőjévé Plathen Emil neveztek ki.

Hj. Palugyai Ferenc pozsonyi nagybirtokost Uruguay köztársaság tiszteletbeli konzulává nevezték ki.

— **A Roeger-Soldat négyes hangversenye.** Ma, pénteken este tartja meg a Filarmonico Drammatica-egyesület helyiségében, általunk már jelzett hangversenyét a Roeger-Soldat négyes. A hangverseny fél kilenckor kezdődik.

— **Gyakorlóórák a gyorsíróegyesületben.** A Fiumei Gyorsíró Egyesület helyiségében minden vasárnap délelőtt gyakorlóórák lesznek, úgy kezdők, mint haladók részére. A gyakorló órákon, amelyek fél tizenegyre kezdődnek, bárki résztvehet.

— **Cimadományozás.** A király Boros Lajos tengerészeti hatósági segédhivatali igazgatónak a segédhivatali főigazgatói címet adományozta.

— **Antal Sándor kiállítás.** Mint már megírtuk, Antal Sándor festő és rajztanár, április hó 6-tól 13-ig bezárólag az állami polg. fiúiskola (Via Pomerio) zenetermében legújabb műveiből kiállítást rendez, melynek megnyitása apr. hó 5-én d. e. fél 11 órakor lesz. A kiállítás a többi napokon 9-1-ig és 3-5 van nyitva. A bemenet teljesen szabad. Bejárat a Caserma-utca felőli oldalon a III. számú kapun.

— **Kivándorlás.** Az Ungaro-Croata Kupa gőzösén ma reggel 49 magyar kivándorló indult Triesztbe, akik az Austro-Americana egyik hajóján fognak Amerikába utazni.

— **Angol jacht Fiumében.** Ma reggel Fiuméba érkezett a „Valiant” nevű angol jacht, amelyen tulajdonosa földközi-tengeri utazást tesz. A jacht ma délelőtt tovább indult Triesztbe.

— **Ösztöndíjpályázat.** A kereskedelmi miniszter tiz, egyenkint 2500 koronában megállapított ösztöndíjra hirdet pályázatot olyan magyar ifjak számára, akik a budapesti keleti akadémiát sikeresen elvégezték és akik legalább három év óta gyakorlati alkalmazásban állanak, de a külföldön akarának bővebb tapasztalatokat szerezni. A pályázni óhajtok kérvényeiket a fiumei kereskedelmi és iparkamara útján terjeszthetik be. A pályázati hirdetmény szövegét szintén a kamaránál találhatják meg.

— **Egy új Pégoud-ista.** Blériot buci aerodromjában a napokban egy dalmát származású pilóta, Bulimbasics Ignác, kísérte meg a looping the loopot, még pedig

a legteljesebb sikerrel. Bulimbasics, aki diplomás mérnök, Bécsben végzett és Spalóban folytatott gyakorlatot. Blériot gyárában most egy új gépet építenek számára, amelylyel Ausztriában akarja bemutatni a loopingot.

— **A kávés. 500 koronája.** A rendőrség egy feketeruhás fiatalember után nyomoz, akinek titokzatos szereplését szeretnék kideríteni. Moglich Lőrinc óvárosi kávés hajnali félháromkor be akarta zárni üzletét, hogy nyugovóra térhessen. Mielőtt ezt tette, átment egy pincébe, ahonnan fűrészpont akart hozni a kávéházban való felhúzás céljára. Mikor a pinceajtót kinyitotta, emberi neszt hallott, amelytől már csak azért is megrémült, mert nála ötszáz korona készpénz volt és a sötét sikátorban úgy leütheték volna, hogy soha sem találják meg gyilkosát. Félelmében kihuzta hirtelen a pince kulcsát a zárból és belülről magára zárta az ajtót. Ekkor dühös szitkok között valaki hatalmas ökölesapást mért az ajtóra és futásnak eredt. Szerencsére négy ismerős fiatalember jött arra hangos beszélgetéssel. Ezek kiszabadították Moglichot kényelmetlen helyzetéből és az ismeretlen támadó után vetették magukat, de már hiába.

— **Rémes boszu.** Chersoból jelentik: Kruzics Ferenc földműves leánykája tegnap egy szivar talált szülőinek háza előtt. A szivart elvitte a mezőn dolgozó atyjának, aki rágyújtott. Néhány pillanat múlva a szivar nagy durranással felrobbant s Kruzics eszméletét veszítette. Beszállították a kórházba, ahol az orvosok megállapították hogy a szivarban töltény volt. A szilánkok Kruzics mindkét szemét szétroncsolták. Nyilvánvaló, hogy boszúról van szó.

— **Meggátolt öngyilkosság.** Váradi István határrendőrségi őrmester, tegnap délután 4 órakor a kőolajkikötő közelében cirkálván, egy sziklán ülő, kezén-lában összekötözött fiatalembert vett észre, ki keserűen könnyezett. A határrendőr igazolásra szólította fel a fiatalembert, ki hosszas faggatásra bevallotta, hogy neve Stefan Károly, 24 éves, 8 gymnáziumot végzett, ügyvédi írnok, és hogy életuntságból öngyilkosságot akart elkövetni, oly módon, hogy magát a szikláról a tengerbe veti. Ezért kötötte össze ő maga a kezét, lábát. Kérte a rendőrt, hogy ne akadályozza meg öngyilkosságát, miután már egyszer Lovranában is véget akart vetni életének és akkor nem sikerült a dolog. A határrendőr feloldozván az életunt köteleit, bekísérte az elkéseredett fiatalembert az őrszobába. Onnan értesítették via del Fosso 5 sz. a. lakó szüleit, mire az ifjú atyja eljött érte s magával vitte a fiát. A szülők hálás köszönetet mondtak a derék határrendőrnek fiuk megmentéséért.

— **Ellopott szellőztető-készülék.** A Kosuth Lajos utcán levő Al Tamburino vendéglő tulajdonosa bejelentette a városi rendőrségnek, hogy éjnek idején lelopták helyiségének ablakáról a szellőztető készüléket. A készülék értéke 200 korona.

— **Tolvaj földművesasszony.** A susáki esendőrség tegnap letartóztatta Erklas Viktória földművesasszonyt, aki behatolt Bralich Janka nevű szomszédnőjének lakásába s onnan egy 2000 korona betétről szóló takarékpénztári könyvecskét, két gyűrűt, 100 korona készpénzt és egyéb kisebb dolgokat vitt el.

— **A nyomor miatt.** Megírtuk tegnap, hogy beszállították a kórházba Pressich Ágost 66 éves munkást, aki nyomora miatt felakasztotta magát. A szerencsétlen ember tegnap délután 4 órakor meghalt. Feleségét az elmezavar jeleivel a kórház megfigyelő osztályába vitték.

— **A vásárfelügyelő munkája.** Springhet vásárbiztos tegnap a Calle Tre Ren levő Alla Concordia korezmában romlott élelmiszereket és szennyves edényeket kobozott el. A tulajdonos ellen megírtta a feljelentést.

— **A kikötőből.** Április 3. Erkezett: Danno olasz gőzös Bariból 231 hordó borral és 55 kosár zöldséggel; Euterpe osztrák gőzös Triesztből üresen; Serrento angol gőzös Hullból 134 zsák somacoval, 105 láda vas sal, 100 láda fényképlemezzel, 170 zsák kávéval, 200 üres hordóval és 10 tonna üres zsákkal; China osztrák gőzös Kobeből 5800 zsák lennaggal, 601 bál gyapottal, 250 üres hordóval, 50 hordó borral és 20 tonna vegyesáruval; Szent László magyar gőzös Valenciából 700 zsák papírral, 1956 bál raffiával, 200 hordó olajjal, 300 hordó festékkel, 100 üres hordóval és 30 tonna vegyesáruval.

Indult: Szent István magyar gőzös Londonba 1880 tonna fával, 160 tonna liszttel, 150 tonna babbal, 50 tonna ásványvízzel és 200 hordó fakivonattal; Josephine osztrák gőzös Triesztbe 220 tonna babbal, 50 tonna papírral és 30 tonna butorral; Erzsh. Franz Ferdinánd osztrák gőzös Kobeba 1570 tonna cukorral, 370 tonna fával, 250 palack ecettel és 50 tonna vegyesáruval; Newa dán gőzös Londonba 3100 tonna cukorral; Epiro olasz gőzös Bariba 250 tonna babbal, 100 tonna fával és 57 hordó olajjal.

— **Halálos ugrás a harmadik emeletről.** Negovetich Mária 50 éves szentjakabi illetőségű nő ma reggeli fél hat óra tájban kiugrott az óvárosi Calle dei Canapini 22. számú házának egyik harmademeleti ablakából. Negovetichné szétloccsant agygyal holtna terült el a keskeny sikátor aszfaltján. Tettének oka: nyomor.

— **A kivándorló leány kalandja.** Praszka Mária 16 éves tót leány, aki a Newyorkba való elindulásra várakozott a kivándorlási palotában, tegnap délután kiment az utcára, ahol megismerkedett Berger János 20 éves zalai legénnyel. Ez hamarosan rábeszélte a leányt, hogy tartson vele. Elvezette a leányt valamelyik közeli korezmába, ahol leitatta. Este 7 óra tájban bement a Népkerthbe, ahol valahol elrejtőzve töltötték az éjjelt. A kora hajnali órákban egy rendőr mindkettőt bevitte a főkapitanvságra, ahol az orvosok megállapították, hogy Berger a leány ellen merényletet követett el. A leány ma délután indul el Newyorkba a Pannoniával, Bergert letartóztatták.

— **Uj mozdonytípusok.** Mint hogy a fiume—budapesti vonalon Fiume és Cameralmoravica között a forgalom oly nagyvá vált, hogy a most fennálló rendszerrel azt lebonyolítani nem lehet: a vasúti igazgatóság elhatározta, hogy a jelenleg használatban lévő kettős mozdonyok helyébe egy új típusu mozdonyt fog alkalmazni, melylyel a nagy emelkedésű és erősen igénybe vett pályán a forgalmat sikerrel bonyolíthatja le.

— **Pályázati hirdetmény.** A m. kir. válás és közoktatásügyi miniszter — ur 201.955 — 1913. számú leiratával az 1914. év első felére a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségére számára 1000 (Egyezer) korona külföldi utazási ösztöndíjat engedélyezett, amely ösztöndíj odaítélésénél a V. H. O. Sz. nem kizárólag saját tagjainak, hanem az ország más vidéki újságíró-egyesületei tagjainak és az egyesületen kívül álló vidéki hirlapíróknak jogos pályázati igényeit s kérvényeit is figyelembe veszi. Ezen utazási ösztöndíjra pályázatot hirdetünk a következő feltételek mellett: 1. Az utazási ösztöndíj egy vidéki hirlapíró részére fog kiadatni. Csakis olyan vidéki hirlapíró pályázhat, aki már három éven át hivatalos újságíró volt. A pályázati kérvények legkésőbb 1914. évi április 15-ig bezárólag nyújthatók be a következő címre: „A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének, Szeged, Boldogasszony-sugárút 2. fidsz. 5.” 3. Először érkezett pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek. 4. A folyamodó hirlapírók kötelesek kérvényeikben a külföldi tanulmányut célját, terjedelmét pontosan megjelölni, nyelvismeretükről, életkorukról, hirlapírói működésükről valamint vagyoni helyzetükről is pontos felvilágosítást adni. 5. A tanulmányutnak legalább 2 (Kettő) hónapi időtartamának kell lennie. 6. Azon hirlapíró, ki a külföldi utazási kedvezményben részesül, köteles a tanulmányutat 1914. május 15-től 1914. november 30-ig terjedő terminuson belül, általa tetszés szerint vá-

lasztandó időben megtenni. 7. Az 1000 koronás ösztöndíjból 400 kor. az utazás megkezdésekor, 300 korona az utazás 3-ik hetében és 300 korona a 6-ik héten utalványoztatik. 8. Az utazási ösztöndíjban részesülő hirlapíró köteles elutazása napján a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségét Szegeden utra keléséről írásban értesíteni. Köteles továbbá minden külföldi városból, ahol legalább 48 óráig tartózkodik, tartózkodásáról rövid jelentést tenni. 9. A tanulmányutról legkésőbb 1914. november 30-ig tartozik ezen utazási ösztöndíjban részesülő hirlapíró, rövid, riportszerű jelentést tenni. 10. Amennyiben az ösztöndíjban részesülő hirlapíró külföldi tanulmányutjának célját és terjedelmét az utazás megkezdése előtt megváltoztatni óhatja, erre nézve a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége elnökségének előzetes beleegyezését kell kikérnie. Ilyen esetekben az elnökség fentartja magának a jogot arra, hogy az utazási ösztöndíj felett szabadon rendelkezhessek. A már megkezdett utazás célját és terjedelmét is csak az elnökség beleegyezésével lehet megváltoztatni. Szegeden, 1914. márc. 15-én. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége: Szávay Gyula elnök. Palócz László titkár.

— **Az amerikai munka-uzsora.** Newyorkból jelentik: A kivándorlás hívei nem látnak mást az Amerikába özőnlő modern népvándorlásban, mint azt az átmeneti hasznot, a mely dollárok alakjában áramlik át Amerikából Európába. Azzal nem törődnek, hogy egy-két évtized múlva a tömérdek munkásától megfosztott földrésznek és így Magyarországnak is mekkora kárára lesz a munkáshiány.

A nőmunka és a gyermekmunka az, a mely Amerika egyébként óriás iparának szegényfoltja. Mődunkban van az előttünk fekvő hiteles adatok alapján az amerikai munka-uzsorának egy olyan elrettentő jelensége rámutatni, a mely a dolláréhes **amerikai iparnak nemcsak etikai, de emberis szempontokból is megbocsáthatatlan büne.** Az Unió egyik igen fontos ipari államáról, Newyork államról, vannak hiteles adataink csupán. De amikor ezeket az adatokat világitjuk meg, nem vagyunk egyoldalúak, avagy fölületesek, mert Newyork állam ipari kizsákmányolói igen jelentéktelenül apró bűnösök a nagyobb ipari államokkal való versenyben.

Newyork államban az 1912-iki adatok szerint 30.999 gyár van, a melyekben 1 millió 250.000 munkás dolgozik. Ezek a munkások évenként 2.599.600.000 dollár értékű árut produkálnak, 1.912.630.000 dollár tőkebefektetés ellenében. Az átlagos munkaidő napi 10 óra, 30 perces átlagos enedidővel. **A munkások nagyrésze nő és gyermek, 14-16 esztendősnél fiatalabb.** A gyermekek 50 centet keresnek naponta s többnyire, mert még nem érték el a törvényes korhatárt, hamis igazolvánnyal dolgoznak. Jellemző, hogy a mikor az ipari vizsgáló-biztosok megjelennek a gyárakban, a tulajdonosok elküldik a gyerekeket sétálni. A gyermekmunkások bádorvárakban darabmunkát végeznek. Gyorsan működő, veszedelmes sebességű gépekkel bádogot vágnak és préselnek. Minden darabnak egy pillanat leforgása alatt kell elkészülni, mert egyébként, agy árosok állítása szerint, a gyermekek mítsem keresnének. Egy-két ujjnak az elvesztése mindennapi eset. Ha valamelyik gyermek elveszti az ujját, két választása van. Vagy elfogadja a szokásos piaci árat az ujjáért, vagy pörölheti a gyárat, mely utóbbi esetben legtöbbször mítsem íté meg nekik a zsüri. A levágott ujjnak piaci ára van és árfolyama, a mely váltakozik, mint a részvény ára a tőzsdén. Egy levágott ujjnak az ára 150 dollár: két levágott ujjért 200 dollárt fizetnek. Volt idő, a mikor ezek az ujjak drágábbak voltak, de annyi ma már a baleset, hogy az értékek jóval estek az utóbbi néhány esztendőben.

Hurkagyárak, konzervek gyártói is nagyrészt nőket és gyermekeket alkalmaznak. A nőknek ezekben a gyárakban nyálkás pocsolókban kell állniok naponta tíz óra hosszat. A zsiradékot szaggtatják le a hurkagyártásnál alkalmazott husdarábokról.

A gyapotkikészítő gyárakban alkalmazott munkásoknak nagyrésze szintén nő. A csomókat szedik ki a nyers gyapotból heti 3-6 dollár fizetésért. A fiatal leányok és asszonyok kezéből vér folyik, mire a hét végére érnek. A kezüik hasonlít a vörös nyers hushoz, a melyen alig van bőr.

Ime egynéhány kép az amerikai ipar lelkiismeretlen munkájából. Jó ezt emlékeztetni tartani a mesterségesen szított aranylázszal szemközt, a mely üzi, kergeti a magyarság színe-javát a szegény, de mégis csak más életet adó magyar rögről az idegenbe a dollárok és a munkauzsora hazájába.

— **Baleset a hajón.** Tegnap beszállították a kórházba Giordiano Lajos nápolyi hajóslegényt, aki munkája közben elesett s eltörte a jobb lábát.

— **A „Világ“.** Abban a küzdelemben, melyet a magyar sajtó a haladás és kultúra szolgálatában folytat, a Világ a legtisztább radikálizmusnak a zászlaját viszi. A progressziónak báros ujságja: minden demokrata ügynek, minden igazi népérdeknek lelkes szószólója. Hasábjain a magyar újságírásnak kiválóságai szólnak meg. Hírszolgáltatása friss, pontos, eleven és mindig megbízható. Formában, tartalomban egyaránt kiváló. Nyújt a Világ, mely a magyar radikális közvéleménynek elismerten legkiválóbb organuma.

A Világ felelős szerkesztője: Purjesz Lajos. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Gyár utca 4. szám.

— **Öngyilkosság.** A Castua mellett Spinciei faluban tegnap hajnalban felakasztotta magát Rubessa Mária 49 éves asszony. Amikor ráakadtak, már halott volt. Tettének oka gyógyithatatlan betegség.

NYILTTER*).

MAGYAR-HORVÁT SZABADHAJÓZÁSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FIUMÉBAN

Az igazgatóság a társulati alapszabályok értelmében meghívja a t. e. részvényes urakat a **folyó április hó 18-án, a társulat helyiségeiben délelőtt 11 órakor** megtartandó

XIV. RENDES KÖZGYÜLÉSRE.

Napirend:

1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése, az 1913. évi mérleg előterjesztése és javaslat a tiszta nyereség felosztását illetőleg.

2. A felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.

3. A felügyelőbizottság megválasztása. A mérleg a közgyűlést megelőző 8 napon át fog betekintés végett a társaság helyiségében a részvényesek rendelkezésére állani.

A társulati alapszabályok 32. §-a értelmében minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik részvényeit 8 nappal a közgyűlés előtt, vaovis bezárólag **április hó 10-ig Fiumében** a Banca Fiumana-nál, **Zágrábban** a Hrvatska Eskomtna Banka-nál, **Budapestben** a Pesti magyar kereskedelmi banknál, **Bécsben** a Zivnostenska Banka pro Cehu a Moravu fiókjánál, **Triesztben** Mat. Pollich cégnél letéteményezni.

Fiume, 1914 március hó 14-én.

Az igazgatóság.

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Távirat — Telefon.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, ápr. 3. A főrendiház tegnap délutáni ülésén a tengerpart kisajátításáról szóló javaslatot tárgyalta.

Mihajlovics Antal horvát kifogásokat hangoztat a javaslat ellen. A horvát-magyar kiegyezés értelmében nincs joga Magyarországnak horvátországi terület kisajátításáról törvényt hozni.

Tomasics Miklós ugyancsak azt bizonyítja, hogy a kiegyezés értelmében a magyar törvényhozás nem hozhat törvényt Horvátország területére nézve. A törvényjavaslatot, ha méltányosan hajtják végre, elfogadhatónak tartja.

Tisza István gróf tisztázottnak látja azt a kérdést, kit illet meg a kisajátítási jog. A végrehajtás természetesen a horvát autonóm hatóságok hatáskörébe tartozik. A horvátok nyugtalanságára nincsen semmi ok. A kormánynak nincs egyéb célja, mint megállapítsa, fixirozza a tengerpartot. A kisajátítás jogát a kereskedelmi miniszter a bánnal való előzetes megállapodás útján fogja gyakorolni.

Ezután Tisza miniszterelnöknek a román paktum ügyében adott válaszárol szóló vitát kezdték meg, melynek során Károlyi Gyula gróf azt bizonyítja, hogy azok az engedelmények, melyeket Tisza tett a románokkal való tárgyalások során, ellenkeznek a magyar nemzeti politika érdekeivel. Rámutat arra, hogy a román szeparatiztikus **törekvések nem csak a nemzeti állami egységét veszélyeztetik, hanem az ország területi épségét is fenyegetik, miáltal azok a monarchiára és a dinasztiaira végzetessé válnak.**

Hosszu Vazul püspök erélyesen visszautasítja Károlyi szemrehányásait. A román irredentizmusrol szóló vádak, rágalmak, melyeket vissza kell utasítani.

Károlyi Gyula gróf személyes kérdésben kijelenti, hogy ő nem illette a román ifjúságot a hazaárulás vádjával, csupán azt állította, hogy a románok tagadják a magyar nemzeti állam egységét.

Gyurátz lutheránus püspök Tisza gróf nemzetiségi politikáját vette védelmébe.

Tisza miniszterelnök válaszában elmondja, hogy az előtte szólók egyike az erdélyi románság felfegyverzéséről szólva, nagy szolgálatokat tenne a miniszterelnökségnek és a belügyminiszternek, ha konkrét adatokat szolgáltatna át nekik. Biztosítja a házat, hogy a kormány éberem örökodik az ország biztonsága fölött. A román kulturáliságól szólva, azt mondja Tisza, hogy az olyan országban, ahol teljes a sajtó- és gyülekezési szabadság, nem lehet kikerülni, hogy a sajtóban vagy egyes összejöveteleken hibás és valótlan kijelentések ne történjenek. Ezeket azonban sem lebecsülni, sem tulbecsülni nem szabad.

Tisza beszéde után az ülés véget ért.

—o—

A költségvetés tés.

BUDAPEST, ápr. 3. A képviselőház pénzügyi bizottsága megszavazta a földmivélsügyi és pénzügyi tárcák budgetjét.

—o—

Faraktár. Fűrészelt, ácsolt, hasított és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok, célokra; fenyő, luc-, jávor-, tölgy, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye- stb. fák; továbbá bükkfa. nyers és gőzölt állapotban. Ajánlom céget építészek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe. Elvállalok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra. **Pavlovic Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon 381. Sürgöncim: Pavlovic.**

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, ápr. 3. A képviselőház ma délelőtt 11 órakor Szász Károly elnöke mellett rövid ülést tartott. Az elnök bejelentette, hogy Bobrán Ghillányi Sándort választották meg és hogy Eitner Zsigmond, Urmány Nándor és Zlinszky István kitalása lejárt. Hegedüs Lóránd a pénzügyi bizottság jelentését, Sándor János belügyminiszter pedig a választókerületek új beosztását terjesztette be. Balogh igazságügyminiszter az 1912. évi VII. tc. módosításáról adott be javaslatot. A tc. az ügyvédjelöltekre vonatkozik.

Az Országos Kaszinó ügye.

BUDAPEST, ápr. 3. Az Országos Kaszinóban visszavonták a Beniczky és Zlinszky kizárását, mert megijedtek az ellenzék azon fenyegetésétől, hogy ők meg Lukács ellen adnak be kizáratási indítványt. A beállt esendőt Wekerle a béke helyreállítására akarja kihasználni és már érintkezésbe lépett az illetékes tényezőkkel. Wekerle olyan indítványt terjeszt be, hogy a kilépett tiszték ne lépjenek nyomban vissza, viszont a tartalékos tiszték maradhassanak bent a kaszinóban.

Az északmagyarország—fiumei vonal.

SOPRON, ápr. 3. Ma érkezett le Harkányi miniszter döntése a kérelmezett északmagyarország—fiumei összekötő közvetlen vonalra vonatkozólag. A miniszter szerint a kérdés nem teljesíthető, mert naponként ezer kilométer többletteljesítményt kívánó gyorsvonatokat kellene forgalomba helyezni, állomásokat átalakítani, utbaeső helyi érdekű vasutakat egyenrangúsítani s a befektetés igen sok lenne.

Szekfü védekezik.

BUDAPEST, ápr. 3. Szekfü Gyula, a Rákóczi-ellenes könyv szerzője röpiratot adott ki, amelyben védekezik a támadások ellen.

Az Igazmondó cikke.

BUDAPEST, ápr. 3. Tisza legutóbbi cikke óriási vihart keltett. Ennek hatása alatt Tisza kijelentette, hogy nem ír több cikket az Igazmondóba.

Az ideai sorozás.

BUDAPEST, ápr. 3. Az ideai sorozás tudvalevőleg április 22-én kezdődik az egész országban. A sorozások július 20-ika körül fognak véget érni. Az utósorozás augusztus végén lesz.

Rosewelt nem tünt el.

NEWYORK, ápr. 3. A Rosewelt el-tünéséről szóló híreket ma hivatalosan megcélóliák. A volt elnök expedíciója utban van Maurashól a part felé és semmi bajuk sincs.

Fókavadások szerencsétlensége.

LONDON, ápr. 3. A Titanic elsüllyedése helyén rettenetes szerencsétlenség történt. Több hajóval fókavadások mentek a jégmezőkre, de alig voltak ott, borzasztó vihar tört ki. A jéghegyek egymásra torlódtak és a vadások nagy része elpusztult. A New-Fundland hajó matrózai 20 halottat szedtek össze, egy másik hajó 40 halottat és 30 félig megfagyott vadászt szedett fel.

Tolvaj vasuti tiszt.

BUDAPEST, ápr. 3. Az államrendőrség detektívjei ma elfogták Faludi Béla államvasuti nyugalmazott hivatalnokot, aki a budapest—kolozsvári vonalon rendszeresen fosztogatta az elsőosztályú utasokat. Az utóbbi napokban több ezer koronányi készpénzt lopkodott össze. Kihallgatása után letartóztatták.

Kém a repülőgépen.

REICHENBERG, ápr. 3. Gersdorf közelében tegnap leszállt egy aeroplán és néhány perc múltán száguldva jött egy automobil, amelyen két porosz tiszt ült. A tiszték azt mondták a osendőröknek, hogy az idegen pilóta orosz tiszt és kén, mire a gyanús embert letartóztatták, repülőgépét pedig elkobozták. Az aviatikus Dimitri Filip-

povnak nevezi magát. Pétervárról jött, de tagadja, hogy orosz tiszt és kém. Egyelőre a helyőrségi törvényszék fogházába szállították és folytatják a vizsgálatot.

Czernin távozik.

BUKAREST, ápr. 3. Diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy Czernin megválna állásától, mert azok a remények, melyeket kinevezéséhez fűztek, nem teljesültek.

—o—

Elsüllyedt francia torpedónaszád.

TOULON, ápr. 3. Tegnap délután a Cap Lardier magasságában elsüllyedt a 358-as torpedónaszád. A ma kezdődő hadi aeroplánok manővere alkalmából a torpedóflottilla gyakorlatra jött össze s közben történt, hogy a 358-as naszád sziklazátonyra futott föl, amely a térképen nincs megjelölve. Néhány perc alatt vízzel telt meg a torpedónaszád belseje és süllyedni kezdett, de vészjelre még idejében jött segítségül egy másik hadihajó, amely legénységét megmentette. A naszád elsüllyedt.

Pégoud kudarca.

BERLIN, ápr. 3. Münchenből táviratoznak a Lokalanzeigernek, hogy Pégoud mutatványos repülését az ottani rendőrség be tiltotta. Vasárnap kellett volna az újfajta bukfenőit aeroplánon produkálnia, de a hangulat olyan ellenséges irányában a milánói botrány óta, hogy a rendőrség tüntetésektől félt s ezért tagadta meg az engedélyt. Pégoud már Münchenben tartózkodik gépét próbálja ki, most azonban el fog utazni, mert a belügyminiszterium, ahova felbuzott, helyben hagyta a rendőrség tilalmát.

—o—

A keleti vasutak.

BELGRAD, ápr. 3. Politikai körökben mondják, hogy a keleti vasutak kérdésében még hosszú tárgyalások lesznek a monarchia és Szerbia között. A monarchia állítólag nagyon tulzott követelésekkel lépett föl és a szerb kormány már csak politikai okokból sem teljesítheti ezeket a kérdéseket.

—o—

A balkán szövetségért.

PÉTERVÁR, ápr. 3. A Rjecs mai száma jelenti: Ferdinánd román trónörökös, aki nejevel és fiával Carskoje-Selóban tartózkodik, hogy megnyerje a cárt a régen öhajtott eljegyzés tervének, az időt fontos politikai tanácskozásokra használja ki. A trónörökös lelkes híve a balkán szövetség megújításának és e végből azt tervezi, hogy legközelebbi konferenciájába Szaszanov külügyminiszterrel bele fogja vonni a szerb és görög követeket, mert úgy gondolja megvalósítható az eszmét, hogyha Bulgária kivételével a balkán államokat, tehát Romániát, Szerbiát, Görögországot és Montenegrót is egyesíti.

—o—

A török-görög tárgyalások.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 3. A török minisztertanács nem hajlandó Görögországgal közvetlen tárgyalásokra lépni, mint ahogy Coadan román követ a portának ajánlotta. Törökország nem remél eredményt a közvetlen tárgyalásokról, mert álláspontja az Aegei-szigetek kérdésében homlokegyenest ellenkezik az athéni kormányétól.

Epirusz kiürítése.

ROMA, ápr. 3. A görög csapatok a nagyhatalmak ideiglenes hozzájárulásával egyelőre abbahagyták Epirusz kiürítését, mert abból nemesak Görögországra nézve, hanem Albániára is veszedelmek támadhatnak, ha a görög csapatok hamarabb távoznának el, semmint az albán hatóságok a kiürített területeket átvennék.

DURAZZO, ápr. 3. Tegnap jelent meg a fejedelem rendelete, amely Thompson ezredes rendkívüli megbízatását befejezettnek nyilvánítja és az epiruszi ügyek további kezelését a kormányra bizza.

LONDON, ápr. 3. A Times athéni jelentése szerint Grey külügyi államtitkár meg fogja a hatalmának sürgelmei a választ ama jözekekre, melyet Görögország a hatalmakhoz Epirusz kiürítésére vonatkozólag intézett.

TOZSDE.

	apr. 3 zárlat	Mai art. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	822.—	821.—
Oszták hitelrészvény	639.—	639.50
4%-os koronajáradék	81.90	82.40
Oszt.-magy. államvasut	714.—	714.—
Jelzálogbank	429.—	430.—
Leszámitolóbank	508.50	508.—
Hazai Bank	280.50	281.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	516.50	515.—
Rimamurányi	659.50	659.—
Salgótarjáni	718.—	716.—
Közuti Vasut	633.50	634.—
Városi Villamos	326.—	326.—
Adria	615.50	615.—
Déli Vasut	104.50	—
Magyar Cukoripar	2400.—	—
Rizsgyár	3770.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	12.70	12.61
Búza májusra	12.60	12.52
Búza október	11.25	11.26
Rozs áprilisra	10.18	10.14
Rozs októberre	8.71	8.66
Zab áprilisra	7.81	7.73
Zab októberre	7.72	7.75
Tengeri májusra	6.74	6.74
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszták hitelrészvény	639.—	619.50
Magyar hitelrészvény	822.—	820.25
Oszták magyar államvasut	713.75	713.25
Déli Vasut	—	103.—
Alpesi	834.25	834.—
Skoda	—	764.—
Oszt. koronajár.	83.—	—
Fiumei és trieszti értékek: Legutóbbi közzesek átlagár.		
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—	—
Banca Fiumana	650.—	—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—	—
Fiumei Népbank	115.—	—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—	—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—	—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250.—	—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—	—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—	—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—	—
Alt. Forgalmi r. t. régi	—	—
Magyar Olajgyár	200.—	—
Austro-Americana	291.—	—
Navigazione Libera Triest	588.—	—
Oszták Lloyd	619.—	—
Stabilimento Tecnico	9825.—	—
Ampelea Szeszpároló Rt.	405.—	—
I. Trieszti Rizsgyár	539.—	—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	438.—	—
Spalato Portland Cement	354.—	—
Assicurazioni Generali ex Nap.	905.—	—
Riunione Adriatica	3900.—	—

MENETREND KIVONAT.

Vonatok indulása Fiuméből:

Zágráb—Budapest felé:
Gyorsv.: d. e. 8.00; d. u. 6 és 7.56 órakor.
Szem. v.: d. u. 12.55; d. u. 6.08; este 10.23 órakor.

St.-Péter—Trieszt—Pragerhof felé:

Gyorsv.: d. e. 7.52; este 8.10 órakor.
Szem. v.: regg. 5.13; déli 12.56; d. u. 5.00 órakor.

Vasuti állomási vendéglő Fiumében.

Hires jó konyha. Mindenkor kész ételek. Az érkező, elutazó és átutazó közönség valamint a városi polgárság kedvenc találkozóhelye. Figyelmes kiszolgálásról biztosít
Kardos József, vendéglős. (Tel. 10-49.)

Vonatok érkezése Fiuméba:

Budapest—Zágráb felől:
Gyorsv.: regg. 7.15 és 8.50; este 7.54 óra.
Szem. v.: regg. 6.55; d. u. 4.05 órakor.

St.-Péter—Trieszt—Pragerhof felől:

Gyorsv.: d. e. 9.46; este 10.18 órakor.
Szem. v.: déli 12.09; d. u. 3.01; este 12.55 órakor.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIA

tegnap érkezett fűrdővendégei:
(Hötes arrivés hier:)

Schlesinger Katalin Budapest	Schlosser
Székely Marcell Budapest	Schlosser
Miss C. M. Baker London	Schlosser
Dr. Marek Tiegermann Grohabiez	Savoy
Kanitz József Budapest	Quitta
Dr. Adolf Fischer Krakó	Quitta
Viktoria Gleitzmann Krakó	Quitta
Takács Ernő Budapest	Quitta
Österreicher Béla Budapest	Quitta
Vande de Ostrovska Pologne	Quitta
Sonnenschein B. Miskolc	Erminia
Jakob Angermann Stanislaw	Erminia
Hugerz Miklós Pécs	Erminia
Biermann Heinrich Budapest	Jeanette
Brauner Fülöp dr. Budapest,	Jeanette
Földes Béla Budajest	Stefania
Opetz Vilma Budapest	Stefania
Nadel L. Budapest	Stefania
Damver báró Hamburg	Stefania
Hella Bronsardt Marienhof	Stefania
Lasius Fr. München	Stefania
Gróf Hohenthal Berlin	Quarnero
Ablinyer Cecilie Berlin	Quarnero
Hitze Franz Berlin	Splendit
Mausbach Josef Münster	Splendit
Hulitius Gizela Budapest	Antoniushof
Schweder Karolin Budapest	Antoniushof
Tonitshka Martha Bar	Antoniushof
Süss Leopoldine Brünn	Antoniushof
Biefer Hermann Breslau	Kolb
Szántó Adolf Budapest	Austria
Reitenbach Ferenc Budapest	Austria
Miklóska Aladár Budapest	Mandria
Guttman Alfréd Budapest	Istria
Hallmuth Karl München	Istria
Székely Zoltán Budapest	Juliana
Károlyi Emilné Pécs	Juliana
Pintér Ferencné Pécs	Juliana
Hugo Kretschmer Breslau	Schlosser
Miss. A. Griffith London	Schlosser
Hermann Jenny Igló	Schlosser
Amalie Goldmann Sadek	Schlosser
Berkovits Samuel Budapest	Schlosser
Boor Teréz Budapest	Schlosser
Sigfrid Sandsmann Warnsdorf	Palace H.
Max Berlin Nürnberg	Palace H.
Salm Erzsébet ögrófnő Badkau	Palace H.
Morie Raminger Badkau	Palace H.
Stroh Emil Budapest	Bristol
Osztrólczyk Gyula Budapest	Bristol
André László Budapest	Palace H.
Szenes Samuné Arad	Palace H.
Seidner Róza Arad	Palace H.
Török Aladárné Felső-Lök	Palermo
Gellért Lajos Jászapáti	Palermo
Bethke Ernst Berlin	Bristol
Conlegner Károly Érsekujvár	Bristol
Fenyves Ignác Budapest	Bristol

Lederer Lipót Budapest	Mascagni
Sternadel József Kassa	Securanst.
Rhemann Ferenc Déva	Securanst.
Groszmann Sándor Budapest	Securanst.
Hubert Mária Budapest	Szegő
Dr. Maximilián Machalski Lenberg	Mahler
Dékány Mihály Budapest	Mascagni
Demjén Zsigmond Budapest	Mascagni
Deutsch Salamon Budapest	Palermo
Puttyany Istvánné Csallit	Palermo
Dick Agnes Budapest	Szegő
Mádi-Kovács Klotild Budapest	Szegő
Kaufmann Irene Wien	Vidakovits
Alois Fischer	Schanzer
Lagerström Ottó Stockholm	Schanzer
Füredi Ignác Budapest	Széphelyi
Ament Ferenc Budapest	Belvedere
Frankó Ferenc Léva	Belvedere
Reich Géza Kassa	Securanst.
Csupak Gyula Debrecen	Securanst.
Löwenbach Pál Makó	Vermes
Czosnowski B. Varsó	Vermes
Boek Sofie Varsó	Ayram
Cingros Barbara Pilsen	Ayram
Peták-Cingros Jenko Pilsen	Ayram
Mülek Lajos Arad	Széphelyi
Sofie Ristich Belgrád	Antoniush.
Lefkovits Arthur Debrecen	Viktor
Huber József Budapest	Augusta
Székely Zoltán Budapest	Riviera
Hegyi Albertné Arad	Mária
Szentgyörgyi Béla Budapest	Mária
Vertán Mária Arad	Széphelyi

x Dr Gámán Béla egyetemi m. tanár
diátás gyógyintézete Volosca—Abbazia.

Velence

San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A génau
kiállításon dicsérő okmányokkal kitüntetve.
SZOBÁK 2 és fél LIRATÓL FELJEBB.

Gyermekek elfogad nevelésre

tisztességes magyar család. Cim a kiadóban.

Mindennemü írásmunkák (fogalmazás,
másolás, címírás, stb.) otthoni elvégzését
lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben
vállalom. Cim e lap kiadóhivatalában.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 2, 10 m. hosszú
teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény)
elegendő, csak

1 szelvény 7 kor.
1 szelvény 10 kor.
1 szelvény 15 kor.
1 szelvény 17 kor.
1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ot,
szelvényt felöltőszövetet, turistalódent, egyenkem-
garant, női kosztüm szöveteket stb. gyári árakon
kald, mint megbízható és szolid cég mindenben
ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánverő élvez, ha
szövetüzletét közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelent-
kenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Ország-
választék. Mintáiból, figyelmes kiszolgálás, még
a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Dr. Mahler Sanatòriuma

ABBAZIA

Sziv-, ideg-, nőbetegek, veseba-
josok s üdülők részére.

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belba-
joknál. Hízaló gyógymód

Orvosi diagnosztikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvízgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és
villamosfürdők. Zander-intézet.

Modern kényelem. Mérsékelt árak.

De La Ville

SZALLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitünő kavéházi italok és ételek. Bel- és kül-
földi lapok.

Esténként BARCZA JENŐ hirneves
cigányzenekara hangversenyez.

Tulajdonos: BUDAI KÁROLY.

Vidakovits

szálló és étterem

ABBAZIA Reichsstrasse

Elegáns szobák penzióval vagy anél-
kül. Kitünő magyar konyha

Magyar tulajdonos.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos
eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag,
nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és
ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztán-
tartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! Budak D. gyógyszer-tárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

KÖZGAZDASÁG.

—o—

+ **Az Unió biztosító intézet.** Ez évi március hónapban 1,264.100 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1 millió 137.800 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében 187.831 korona 02 fillér fizettetett ki. 1914. január 1-től március 31-ig 3,360.100 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 3,022.900 korona értékű új kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 545.184 korona 72 fillér és az intézet főmállása óta 22,975.978 korona 74 fillér fizettetett ki.

Fiumei főigynökség Via Verneda 3. sz. I. emelet.

+ **Új román hajózási vállalat.** Brailában most egy újabb hajózási vállalat alapítása van folyamatban, amely elsősorban vontatógőzösök beszerzéséről fog gondoskodni, hogy a román uszályhajók vontatásáról gondoskodják s ezzel lehetővé tegye a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság jelenlegi ténylegesét. Az új vállalat alapítókéje 15 millió franc lesz, amelyből levonják a társaság rendelkezésére bocsátott 75 uszályhajó értékét s az így fennmaradó hétmillió francot a remorqueurök beszerzésére fogják fordítani. Az alapításban a Romaneasca, Agricoli de Seout és a Marmorosch Blanc & Co. bankházak, nemkülönben a Fratelli Bach-cég vesznek részt. A vállalat működési körzetét egyelőre a Turn-Severin—Sulina-i vonalra korlátozták, ami azonban nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy a hajózási vonalat egészen Regensburgig kiterjesszék. Az új vállalat tisztán a román érdekek védelmét fogja szolgálni és az idegen tőkét teljesen kizárja. A vállalat alapszabályait már rövid időn belül közzéteszik.

+ **A Ganz—Danubius új vezérigazgatója.** Ganz és Társa Danubius gép-, vagon- és hajógyár Rt. tegnapi igazgatósági ülésében Asboth Emil megrendült egészségére való hivatkozással vezérigazgatói állásáról lemondott. Az igazgatóság Asboth vezérigazgató lemondását sajnálattal vette tudomásul, sok évi buzgó munkásságáért hálafejeztét adta és egyben a vállalat igazgatóságának alelnökévé választotta. A vezérigazgatói állásra az igazgatóság Baumgarten Henrik udvari tanácsos, igazgatósági tagot választotta meg.

+ **Az amerikai hajójegyek drágulása.** Brémából táviratozzák: A Norddeutscher Lloyd a Brémából Newyorkba való III. osztályú utazás árát a George Washington és a Kaiser Wilhelm der Grosse gőzösöknél 168 márkára, a többi gőzösöknél 158 márkára emelte fel. Egyidejűleg felemelték tíz márkával a többi északamerikai kikötőkbe való fedélközi utazás árát és pedig gyorsgőzösöknél 130-ra, a többi gőzösöknél 110 márkára.

Hattyu gőzmosoda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmel kibővítette, melyre a közönség szives figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

KIADÓ CSINOSAN BERENDEZETT SZOBA

Egy vagy két személynek, villanyvilágítással fürdőszobahasználattal. Via Parini, Benco-ház, földszint 3.

Kagylók, Csigák és Gyöngyházárak, Emléktárgyak és Orientális cikkek - - - - - Konstantinápoly, Palestina, China és Japánból

OLCSÓN KIARUSITTATNAK!

G. Abucalil

ABBÁZIA, Mandria-bazár 13.

Ezen régóta fennálló, ismert jólmenő üzletemet kedvező feltételek mellett átadnám, mert visszatérek hazámba. Érdeklődők személyesen forduljanak hozzám.

Vendéglő átadó

Jó forgalmu vendéglő, gyári negyedben, magyarok által látogatva, kedvező feltételek mellett, betegség miatt átadó.

Cim a kiadóban.

Tamburás zene

minden szombaton, vasárnapon és ünnepeken az

„AL PAOLO“ C. vendéglőben

Via dell'Industria 52. sz.

Izléses magyar koszt. - Jó borok. - Előfizetések ebédre és vacsorára jutányos áron. Figyelmes kiszolgálásról gondoskodik a tulajdonos: Hönseh Pál.

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Április 1-től április 15-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződöttetett elsőrangú attrakciók fellépte.

:~: MOZGÓ FÉNYKEP. :~:~

Előadás után kabaré szabad bemenettel.

Magyar-Horvát tengeri Gözhajózási R.-T., Fiume

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaroba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Catajók csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gözhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

KISASSZONY AJÁNLOZIK!

Gyermekekhez ajánlkozik magyar-német kisasszony szerény igényekkel. Meghívólevelet M. G. jelige alatt a kiadó továbbít.

LAKÁS KIADÓ

4 szobás lakás minden mellékkeliséggel és teljes komforttal azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

—o—

Óriási választék!

Legnagyobb jutányosság!

Kiváló megbízhatóság!

Nagyban! Kicsinyben!
Szabott árak!

Az

idényre

mesés nagy választékban megérkeztek:

Női szövetek — Selymek — Női- és gyermek konfekciók — Gyapotárak és díszítések — Szőnyegek és függönyök. —

Legfrissebb Skót selyem. Román selyem. Brokát éponge. Női kosztümök. Francia és hazai modellű kabátok.

Alkalmi árak:

Gyapjuszövetek, dupla magasság	
120 cm.	méterje K 1.95
Gyapjukrep legújabb divat, minden modern színben	méterje K 2.40
Eponge színes, vonalozott, legfinomabb minőség	méterje K 1.90
Bonne-Femme tüllből, aplikációval.	darabja K 2.50
Brise-Bise tüllből, aplikációval	párja K 1.30
Női kosztümök selyemmel bélelve, legújabb modellek	á K 25.—

Tisztelettel

Weiss M.

FIUME

csak Corso 11.

TRIESZT Corso 9. BÉCS.

Szabott árak!

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy megnyitottam kitűnő konyhával és pincével ellátott vendéglőmet

TRATTORIA „ALLA CITTA DI POLA“

Via Giacomo Leopardi (Corso Prolungato)

Becses látogatásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel

Omisehl Antal,

az „Imperial“ kávéház volt főpincére.

Ritka alkalom! Olcsó cipők!

Nem kifogás, hanem sajnós valódi ok, hogy az épület lebontása miatt ápr. 15.-dikéig a helyiséget ki kell ürítenem s ezért az összes raktáron lévő férfi-, női- és gyermekcipőket, félczipőket és csizmákat rendkívül olcsó áron eladom. Továbbá eladók: egy portál, eladó pultok, állványok és az egész üzleti berendezés.

BARUCH M., cipőüzlet „alla Fiumara“
VIA DEL FOSSO.

Amerikai cipőüzlet Corso 31 sz.
Via Fosso 1 sz.

T. Blažić - Fiume

Egységes árak. Egységes árak

Férfiak és nők részére.

Elegáns kivitelben.

THE CHICAGO SHOE 16.50 kor.
SHE NORIS SHOE 18.50 kor.

Tulzsúfolt raktár miatt
leszállított áron mindenféle

férfi-, női- és gyermek cipők
nagy választékban kaphatók

Bogojevich D. cipőüzletében, Via Porte 2 sz.
(nagyvásárcsarnok közelében.)

Austro-Americana

FIUME, Via Negozianti 5.

Rendszeres gyorsgőzsjáratok

**TRIESZT—NEW-YORK és
TRIESZT—KANADA között**

Kajut utasok felvétele a földközi tengeri kőutazásokra és Dél-
Amerikába.

Hödl M. épület- és műlakatos

via G. Fabris 3, Telefon 16-47.

Vasszerkezeteket és rácsokat készí-
t, házi telefont és csengőket
bevezet, kerékpárokat és varró-
gépeket javít, mindennemű laka-
tós munkákat vállal
Gyorsan; jól és olcsón!

Ha férfi vagy...

női- vagy gyermek-cipőket hallatlan olcsón
akar vásárolni, ne halassa a most kínálko-
zó páratlan alkalmat, mert tulzsúfolt raktár
miatt a készletet 25—50 százalékkal olcsóbb
áron adjuk el!

Női cipők: párja K 7.—től kezdve

Férfi cipők: párja K 8.—től kezdve

Levélbeni megrendelések is pontosan
eszközöltetnek. Meg nem felelő áru kiese-
réltetik.

Kérem kirakataim megtekintését!

Neumann Zsigmond

„Alla Flotta Americana“

FIUME, via Negozianti 3. (Telefon 13-19).

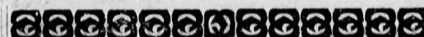

Heller & Oppenheim
Mercato coperto 5. Tel. 474.

ajánlunk fűszereket

„schell pessach“

Külön helyiségben.

Ószeres,

parthie- és zsidóüzlet,
Via Carducci 14.

vesz és elad legjobb áron
mindennemű régi és új ruhát,
fehérneműt, cipő- és minden-
féle használati tárgyat. Levél-
hívásra hához jön.

Férfi ruha-üzlet az „ELEGÁNCZIÁHOZ“

ERBISTI ANNONE

Via delle Pile 1 — FIUME — Via delle Pile 1

értesíti t vevőit hogy az új idényre a legdivatosabb

férfi-, fiú és gyermeköltönyök

már megérkeztek!

Megbízható szolid cég.

Versenyképes árak.

Fiumei első magyar rizshántoló- és
rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGV.

V vegyi tisztaságot a gyár kezkeskedik

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-
re vasuti állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

A via Giuseppe Parini-ban a Tomasiés
házban,

új cipész üzletet

nyitottam, melyben csakis mérték után a
legelegánsabb és legkényelmesebb cipőket
készítem. Fájós és hibás lábakra különös
gondot fordítok!

Dobozy Dániel

angol és francia cipész, mű és orthopéd kü-
lönlegességek készítője.

IRASBELI MUNKÁT

keresek; magyar, német, vagy hasonló
munkát csekély honorárium ellenében. Le-
veleket „Esti mellékkereset“ jellegére a ki-
adóba kérek.

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Keres-
kedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).